

Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	Orientación e políticas de emprego	Código	652G03031	
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Optativa	6
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación			
Coordinación	Perea Vega, Gustavo Ariel	Correo electrónico	gustavo.perea@udc.es	
Profesorado	Perea Vega, Gustavo Ariel	Correo electrónico	gustavo.perea@udc.es	
Web	www.udc.es/fymide			
Descrición xeral	Esta materia proporcionará claves para analizar e valorar as políticas de emprego que se están levando a cabo nos contextos galego, español e europeo, de xeito que se interioricen como ferramentas de traballo desde un dobre rol: primeiro como futuro/a persoa en busca de emprego que terá que usalas para a súa propia inserción, e segundo, como futuro/a educador/a que terá que desenvolver programas formativos e de inserción na comunidade. Transversalmente, o alumnado valorará criticamente a perspectiva institucional do escenario sociolaboral non que estamos a vivir e as alternativas posibles ao incremento das desigualdades sociais.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A3	Analizar as políticas de benestar social e a lexislación que sustentan os procesos de acción socioeducativa.
A5	Identificar e analizar os factores contextuais que afectan os procesos de intervención socioeducativa.
A8	Detectar factores de vulnerabilidade, de exclusión e de discriminación social que dificulten a inclusión social, escolar e laboral de persoas e colectivos
A15	Elaborar e xestionar medios e recursos para a intervención socioeducativa.
A16	Comprender a traxectoria da Educación Social e a configuración do seu campo e identidade profesional.
A17	Formar axentes de intervención socioeducativa e comunitaria.
B1	Elaborar, analizar, sintetizar, valorar e transmitir criticamente a información.
B2	Redactar e presentar informes técnicos, memorias, regulamentos ou calquera outro documento básico que contribúa a regular a acción socioeducativa.
B5	Capacidade de mostrar actitudes coherentes coas concepcións éticas e deontolóxicas propias da profesión.
B6	Adquirir e dominar habilidades comunicativas que permitan transmitir información, ideas e propostas a diversas audiencias.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
	Analizar criticamente o escenario sociolaboral e as políticas de emprego, recollendo e utilizando para isto a información a través das TICs	A3 A5 A8	B1

Comprender o papel da orientación profesional como medida activa de emprego na que pode intervir o/a educador/a social	A16 A17		
Analizar, sintetizar e valorar criticamente as políticas de emprego actuais a nivel autonómico, estatal e europeo, manexando distintas fontes de información que lle permiten exercer unha cidadanía crítica e formular solucións orientadas ao ben común	A3 A5 A8 A15 A17	B1	C4
Diagnósticar unha comarca galega en canto a formación existente e propoñer alternativas de actuación desde a perspectiva do/a educador/a social	A3 A5 A15	B1	
Sintetizar, relacionar e valorar os resultados de aprendizaxe adquiridos nun cartafol, utilizando as TICS	A3 A5	B1 B2	C3
Integrar actitudes éticas e deontolóxicas ao valorar criticamente as políticas activas de emprego e ao transmitir criticamente a información desde o rol de educador/a social	A3 A5	B1 B5 B6	C1
Utilizar as TICs nos procesos de simulación de orientación das persoas desempregadas	A15 A17		C3
Valorar desde o punto de vista do educador/a social a importancia da cultura emprendedora como elemento alternativo ao traballo por conta allea, así como a importancia da formación ao longo da vida	A16 A17		C5 C7
Elaborar o seu itinerario formativo a longo prazo, incluíndo as súas necesidades de formación no campo das TICs	A17		C3 C7
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, no galego			C1

Contidos	
Temas	Subtemas
TEMA I. O escenario sociolaboral	A evolución do traballo. Análise da profesión de educador/a social A evolución do desemprego. Actuacións segundo o tipo de desemprego Competencias actuais que require o mercado laboral O papel da formación profesional no escenario sociolaboral A igualdade de xénero no escenario sociolaboral actual.
TEMA II. As políticas de Emprego: evolución e situación actual. Medidas alternativas	As políticas de Emprego na Unión Europea. FEDER, FSE, Emprego e Innovación social (Progress, Eures), Erasmus + As políticas de Emprego en España: Estratexia europea para o emprego en España, Programa Nacional de Reforma, Estratexia española para o emprego, PAPE As políticas de Emprego en Galicia: convocatorias concretas A igualdade de xénero a través das políticas de emprego
TEMA III. A orientación profesional como medida activa de emprego	Organización da orientación profesional en Galicia Profesionais implicados na orientación profesional Accións a desenvolver na orientación profesional. Accións individuais. Accións grupais Fases no proceso de orientación profesional: autoconñecemento, o perfil profesional, o mercado laboral, fontes de información laboral, procesos selectivos, ferramentas na busca de emprego, seguimento do proceso de busca de emprego A orientación profesional como medida para reducir as desigualdades de xénero O autoemprego. Alternativas

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais

Mapa conceptual	A3 A5 B1 B2	1	8	9
Análise de fontes documentais	A5 A15 B1 C3 C4 C5	2	10	12
Discusión dirixida	A8 A16 A17 B1 B5 B6 C1 C4 C5 C7	12	2	14
Portafolios do alumno	B2	2	22	24
Traballos tutelados	C3 C7	2	12	14
Lecturas	C4 C7	1	11	12
Sesión maxistral	A3 A5	13	26	39
Seminario	A20 C4	2	0	2
Presentación oral	A3 A15 B1 B2 B6 C1 C3	6	15	21
Actividades iniciais	A3	1	0	1
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Mapa conceptual	O alumnado confeccionará un mapa conceptual no que establecerá as relacións dos conceptos aprendidos en toda a materia. Este mapa será dixital.
Análise de fontes documentais	O alumnado buscará na rede información e documentos necesarios para realizar os exercicios propostos na aula, especialmente realizará unha consulta diaria do DOG para realizar o exercicio de análise das políticas de emprego. Dentro desta análise se inclúe a situación da profesión de educación social e a perspectiva de xénero nestas políticas.
Discusión dirixida	O alumnado discutirá sobre a situación sociolaboral actual, as políticas de emprego desenvolvidas e o seu rol como educadores/as á hora de levar a cabo unha orientación laboral. Esta discusión pode ser levada a cabo tanto na aula como a través da plataforma teams.
Portafolios do alumno	O alumnado recollerá nun portafolio os exercicios realizados durante o período da materia. Este portafolio servirá para avaliar ao alumnado e conterá tamén unha valoración final das aprendizaxes realizadas. O portafolio será dixital.
Traballos tutelados	O alumnado elaborará distintos exercicios propostos na aula baixo a supervisión do profesor. A aula poderá ser física ou virtual, segundo as circunstancias sobrevidas. Os traballos presentaranse de forma dixital.
Lecturas	O alumnado terá que introducirse no hábito de lectura como fonte de actualización profesional importante para a toma de decisións con fundamento, para isto consultará diariamente o DOG na busca de información relevante para a materia. Identificarase prexuízos e actitudes sexista nas políticas de emprego.
Sesión maxistral	O profesor explicará os conceptos teóricos da materia utilizando tamén o diálogo dirixido e facendo partícipe ao alumnado nas clases, de xeito que resulten máis dinámicas e interactivas. As clases expositivas serán impartidas a través de teams.
Seminario	A súa finalidade é dupla. Por unha parte, trátase de visibilizar referentes profesionais. Por outra, permite achegar praxes profesionais vencelladas á inserción laboral de diferentes colectivos
Presentación oral	O alumnado exporá o resultado da análise das políticas de emprego a través da simulación dunha entrevista de traballo. Esta presentación poderá ser na aula física ou virtualmente a través de teams, segundo as circunstancias sobrevidas.
Actividades iniciais	O profesor realizará unha actividade inicial de sondeo para analizar as ideas previas do alumnado sobre a materia en cada unha das sesións e así conectalas coa información que se vai proporcionar nesa clase

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Traballos tutelados Portafolios do alumno Mapa conceptual	A materia está configurada de forma que todos os contidos están colgados en moodle, o que facilita o paso dunha metodoloxía presencial a unha virtual no caso de ser necesario. As clases poden desenvolverse tanto presencial como virtualmente a través da aplicación teams e o encerado virtual. Esta semipresencialidade virá dada polas instrucións que se reciban da facultade. Na atención personalizada o profesor resolverá as dúbidas que teña o alumno sobre os diferentes temas a traballar na materia. Esta atención personalizada realizarase preferentemente de forma virtual, a través de Teams, e excepcionalmente no despacho do profesorado O horario de titorías estará colgado no taboleiro que está no despacho do profesor, en moodle, na páxina web do departamento de Filosofía e Métodos de Investigación en Educación, e na páxina da Facultade de Ciencias da Educación. No caso de que a situación o requira e así o determine o profesor, a atención poderá ser, en horario de titorías, vía: moodle, teams, correo electrónico, e excepcionalmente outras ferramentas que faciliten a atención ao alumnado.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación

Portafolios do alumno	B2	O portafolio estará formado por todos os exercicios que se vaian facendo ao longo da materia, máis unha valoración final por parte do alumnado das aprendizaxes realizadas na materia. Os traballos a incorporar son: - Análise semanal do DOG durante o período lectivo. Elaboración dunha ficha predeterminada polo docente, por cada unha das políticas que se publican. Valorarase a presentación, a síntese da información contida na ficha, e o número de políticas recompiladas. - Exposición semanal de políticas de emprego. Exposición por parellas de unha ou varias políticas de emprego asignadas ao chou con tratamento dos contidos determinados polo profesorado. - Exercicio de autocoñecemento. Elaboración dunha ficha predeterminada polo docente. Valorarase a presentación e a profundidade da análise. - Exercicio de ficha ocupacional. Elaboración dunha ficha predeterminada polo docente. Valorarase a presentación e a profundidade da análise. - Exercicio de análise da formación. Elaboración dunha ficha predeterminada polo docente. Valorarase a presentación e a profundidade da análise. - Exercicio de mapas conceptuais. Elaboración dunha ficha predeterminada polo docente. Valorarase a presentación e a síntese da análise. - Exercicio sobre ferramentas de busca de emprego. Elaboración dunha ficha predeterminada polo docente. Valorarase a presentación e a síntese da análise. - Exercicio de valoración final. Aprendizaxes adquiridas na materia (qué sabía, que aprendín, en qué seguir formándome). Relación/vinculación das aprendizaxes realizados coas materias cursadas no grao. Aspectos da materia observados no Practicum I e aspectos da materia a observar no Practicum II. Reflexións sobre a materia e aspectos a mellorar. Os criterios de cualificación serán proporcionados o primeiro día de clase, na presentación da materia.	100

Observacións avaliación

O alumnado con asistencia regular, que non acuda a unha clase na que se realice algunha actividade, terá que facela individualmente e entregala no prazo indicado na clase. O alumnado que non asistan ó 80% das horas de clase terá unha cualificación de non presentado. O alumnado que non presente todos os traballos da materia terá unha cualificación de non presentado. Na oportunidade de xullo, o alumnado realizará un exame teórico sobre os contidos tratados na aula.

REQUIRIMENTOS PARA APROBAR A MATERIA

A cualificación final será o resultado da puntuación obtida no portafolio do alumnado, sendo indispensable obter a metade da cualificación para superar a materia. Se un/ha alumno/a non acada o 80% da asistencia e/ou non presenta o portafolio, terá unha cualificación de non presentado. Na oportunidade de xullo realizará un exame teórico sobre os contidos tratados na aula.

Será primordial e obrigatorio a corrección ortográfica (ortografía, acentuación e puntuación), gramatical e léxica nos traballos e exames realizados como condición imprescindible para superar a materia.

PLAXIO: O plaxio en calquera das actividades realizadas durante a materia, incluído o portafolio, será motivo de suspenso. No relativo á realización fraudulenta (plaxio) das probas de avaliación, a cualificación axustarase ao establecido no artigo 14. 4. Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de grao e mestrado universitario: "Na realización de traballos, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel obtido a través da internet, sen indicación expresa da súa procedencia e, se é ou caso, ou permiso do seu autor/a, poderá ser considerada causa de cualificación de suspenso na actividade. Todo iso sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese haber lugar tras o correspondente procedemento".

FALSIFICACIÓN DUNHA FIRMA: Asinar na folla de asistencia por un/unha compañeira ou compañeiro ausente será penalizado coa perda de avaliación continua. **NORMATIVA ACADÉMICA DE AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E RECLAMACIÓN**

https://www.udc.es/export/sites/udc/normativa/_galeria_down/academica/Normas_avaliacion_revision_reclamacion_consolidado_I.pdf

Fontes de información

Bibliografía básica

- Echeverría, Benito. (Coord) (2008). Orientación profesional. Barcelona: Editorial UOC
- Ministerio de Educación (2022). Ley Orgánica 3/2022, de 31 de marzo, de ordenación e integración de la Formación Profesional. BOE núm. 78 de 1 de abril de 2022..
- Ministerio de educación (2006). Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación.
- Ministerio de trabajo (2015). RDL 3/2015, de 23 de octubre, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley de Empleo.
- Ministerio de trabajo (2002). Ley 5/2002, de 19 de junio, de las cualificaciones y de la formación profesional.
- Incual (2019). Páxina principal do Incual. <http://incual.mecd.es/>.
- Xunta de Galicia (2019). Páxina sobre as competencias clave. <http://emprego.ceei.xunta.gal/portada-competencias-clave;jsessionid=F719B6C003E7D4F2A9D2CBA7AE0818D3>.
- Ministerio de educación (2011). REAL DECRETO 1147/2011, de 29 de julio, por el que se establece la ordenación general de la formación profesional del sistema educativo. (BOE del 30 de julio de 2011)..
- Ministerio de trabajo (2007). REAL DECRETO 395/2007, de 23 de marzo, por el que se regula el subsistema de formación profesional para el empleo.
- Ministerio de trabajo (2015). LEY 30/2015, de 9 de septiembre, por la que se regula el Sistema de Formación Profesional para el empleo en el ámbito laboral.
- Xunta de Galicia (2019). Páxina sobre o recoñecemento das competencias profesionais. <http://emprego.ceei.xunta.gal/portada-reconecemento-experiencia-profesional>.
- Comisión europea (2019). Estrategia Europea de Empleo. Recuperado de: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=101&langId=es>.
- Moncloa (2019). Programa Nacional de Reformas. Recuperado de: <https://www.hacienda.gob.es/es-ES/CDI/Paginas/EstrategiaPoliticaFiscal/ProgramaNacionalReformas.aspx>.
- Ministerio de trabajo (2003). LEY 56/2003, de 16 de diciembre, de Empleo (BOE del 17 de diciembre de 2003)..
- Sánchez García, María Fé. (2004). Las exigencias de adaptación al mundo laboral. En Orientación laboral. Para la diversidad y el cambio.. Madrid: Sanz Torres
- Ansias Bacelar, María Teresa Lourdes (2018). Orientación laboral e promoción da calidade na formación profesional para o emprego. España: Servipost Editores, S.L. (Antes Servi-Aca, S.L). Madrid: Editorial CEP, S.L
- Pueyo, Javier et alt (2021). Ser joven entre dos crisis.. Catarata. Madrid.
- Cueto, Begoña. y Suárez, Patricia (2015). ?El papel de las políticas activas: una perspectiva desde las comunidades autónomas?, Ekonomiaz: revista vasca de economía. Núm. 87. 1º semestre, págs. 283-309.. Ekonomiaz: revista vasca de economía. Núm. 87. 1º semestre, págs. 283-309.
- Rubio, Francisco (2020). Las políticas de empleo en el ámbito autonómico. Dykinson. Madrid
- Vila, Francisco (Coord) (2017). Las políticas de empleo en el ámbito local. Diputación de Málaga. Málaga.
- Ansias Bacelar, María Teresa Lourdes (2018). Orientación laboral e promoción da calidade na formación profesional para o emprego. España: Servipost Editores, S.L. (Antes Servi-Aca, S.L) Bermúdez Bande, Silvia (2018). Cuaderno del alumno : selección, elaboración, adaptación y utilización de materiales, medios y recursos didácticos en formación profesional para el empleo : certificados de profesionalidad. Docencia de la formación profesional para el empleo. Madrid: Editorial CEP, S.L.

Bibliografía complementaria	Bastida, Antonio. (2001) La inserción sociolaboral. Reflexiones sobre la práctica. Madrid, Popular; Carmona, Gabriel. (2001). El plan personal para la inserción socio-laboral: teoría y práctica en la empresa para la inserción laboral. Huelva, Universidad de Huelva; Casal, Joaquim. (2000). Modalidades de transición profesional y precarización del empleo, en Cachón, Lorenzo. (ed.). La inserción profesional. Alzira, Germania, pp. 151-180; GALLART, María Antonia. (2002). Educación y trabajo. Montevideo, Cinterfor; MARHUENDA, Fernando. (coord.)(2006). La cualificación profesional básica: competencias para la inclusión sociolaboral de jóvenes. Revista de Educación, nº 341; Navarro, Vicenç.Torres, Juan. e Garzón, Alberto. (2011). Hay alternativas. Propuestas para crear empleo y bienestar social en España. Madrid: Editorial Sequitur; Castillo, Juan José. (2009). La soledad del trabajador globalizado. Memoria, presente y futuro. Madrid: Editorial Catarata; Vence, Xabier. (2011). Crise e radicalización neoliberal. As alternativas silenciadas. Santiago: Editorial Laiovento; Garzón, Alberto.; Torres, Juan e Navarro, Vicenç. (2012). Lo que España necesita . Bilbao: Editorial Deusto; Navarro, Vicenç, Torres, Juan e Garzón, Alberto. (2011). Hay alternativas. Propuestas para crear empleo y bienestar social en España.. Madrid: Editorial Sequitur; Castillo, Juan José. (2009). La soledad del trabajador globalizado. Memoria, presente y futuro. Madrid: Editorial Catarata; Vence, Xabier. (2011). Crise e radicalización neoliberal. As alternativas silenciadas. Santiago: Editorial Laiovento; .Ruiz Viñals, Carmen. (Coorda) ((2006)). Políticas sociolaborales. Un enfoque pluridisciplinar.. Barcelona: Editorial UOC

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Orientación ocupacional/652G03021

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Orientación e Políticas de Empleo complementa os contidos da materia Orientación Ocupacional. Permite analizar a evolución e características actuais do mercado laboral, das políticas de emprego desenvolvidas na Unión Europea, en España e en Galicia, así como distintas olladas sobre as reformas laborais e das pensións e sobre a actual crise e como se pode atallar.

Os traballos serán enviados telemáticamente e de non ser posible, no se utilizará plásticos, elixirase a impresión a dobre cara, empregarase papel reciclado e evitarse imprimir borradores.

Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural

Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sostenibiliade nos comportamentos persoais e profesionais.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías